

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand i tryckpress.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Brandingenjör Kent Gabrielsson.

HÄNDELSEN

Kl. 01.31, inkom larm till X-stad brandkår om en brand i en tryckpress. Det automatiska brandlarmet hade också löst ut. Station A larmades till platsen. Vid brandkårens framkomst kunde konstateras att det brunnit i en del av tryckpressen. Branden hade uppmärksamats i ett tidigt skede av personalen. Personalen gjorde en bra insats och släckte branden innan brandkåren hunnit fram till platsen. Denna brand blev inte undersökt, förutom av teknisk personal på företaget. Man kom ej fram till den direkta brandorsaken. 7 dagar senare kl. 00.52, inkom ett automatiskt brandlarm till X-stad brandkår från samma adress som ovan. Vid brandkårens framkomst visade det sig att en brand uppstått i samma tryckpress som nämnts ovan. Även denna gång gjorde personalen ett rådigt ingripande och lyckades släcka branden, innan brandkåren var på plats. Man hade använt 3 st. skumhandbrandsläckare.

UNDERSÖKNINGEN

Jag var denna natt vakthavande brandingenjör, och kl. 02.45 ringde VD för företaget och ville ha hjälp med en omedelbar utredning angående branden. Man ville naturligtvis komma igång med pressläggningen av dagstidningarna så fort som möjligt igen. Man hade då 65 000 ex. kvar att trycka. Jag var på plats c:a 03.05 och träffade VD:n. Tillsammans med teknisk personal på tryckeriet startade undersökningen av brandorsaken. Kl. 00.51 stoppades pressläggningen av dagstidningar, på grund av branden. Lokalerna utrymdes kl. 00.52 och varade till 01.10. Produktionsledaren såg till att utrymningen säkerställdes, samt mötte upp brandkåren. Press nr. 2, som ej drabbats av branden, kunde återstartas kl. 01.18. Pressen där branden uppstod, kunde tack vare snabbt ingripande av berörda personer, startas upp igen kl. 05.00. Branden hade upptäckts via övervakningskamera, och personalen hade börjat släcka branden innan pressen stannat helt. Detta snabba agerande gjorde att skadorna inte blev så stora som de annars kunde blivit. Branden spred sig endast i pappersdammet i maskinen och spred sig aldrig till pappersbanorna. Skadorna på pressen begränsades till 2 st häfttrådsvajrar där höljet smälte, vissa plastskydd i maskinen, samt skyddsplåten.

Branden började i drivningen till häftmaskinen, i en del som kallas bälgen. Bälgen snurrar runt med hög hastighet. Runt bälgen finns ett plåtskydd. Under skyddet fanns värmeisoleringskydd. Pappersdamm som fastnat mellan bälgen och skyddet har gjort att dammet klumpat sig och börjat brinna på grund av friktionsvärme. Stora mängder pappersdamm lossas under produktionen. Det hör också till saken att man nyligen gått över till ett mer miljövänligt tidningspapper. Nackdelen med detta papper är att det bildas betydligt mer pappersdamm än med det papper man använde innan.

SLUTSATSER

Tack vare brandutbildad personal kunde skadorna minimeras. Framåt morgonen satte vi oss ner och tog fram förslag till åtgärder: Skydd över bälgar till häftkopplingar skall temporärt borttagas för att komma åt att rengöra och förhindra dammsamling. Rengöring skall ske oftare än som varit fallet. Undersöka möjlighet att punktsprinkla området. Ta upp en diskussion med pappersleverantören ang. problemet med den stora mängden pappersdamm som bildas. Det har visat sig att dammet från det nya pappret ligger som en matta i hela tryckeriet och tränger in i elmotorer, elskåp, ventiler, samt sätter

igen filter. Detta utgör naturligtvis en utökad brandrisk även utanför pressarna.

BRANDORSAKEN FUNNEN

Natten till den xx-xx-xx och natten till den yy-yy-yy brann det i pressarna i tryckeriet. Personalen agerade snabbt, så när brandkåren kom dit några minuter senare var bränderna redan släckta. Men vad var det som orsakade bränder två veckor på rad?

- Första branden är svår att uttala sig om, för där fick vi så pass stora skador att vi inte kunde hitta källan till branden, säger NN, VD på tryckeriet. Men andra branden kunde vi lokalisera till en av häftorna som häftar tidningen. Vi kallade in en brandingenjör som delade vår uppfattning. Även första branden täckte detta område.

Vad var det som orsakade branden?

- Dammet är alltid ett problem i större industrier, men det måste också rinnas något som antänder branden, säger NN. Branden började i drivningen till häftmaskinen, i en del som kallas bälgen. Under skydden satt en bit isolering som låg mot ett hjul. När maskinen snurrar med hög hastighet bildas det stor friktion. Det var friktionen som orsakade branden. Vi har i dag haft en leverantör till häftmaskinerna på plats, som bekräftade vår teori. Men det är inget fel på häftorna.